

2021-06-01

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

fi.sba.bb@regeringskansliet.se

Yttrande avseende Boverkets rapport Utveckling av regler om klimatdeklaration av byggnader, förslag på färdplan och gränsvärden

Dnr Fi2020/02715

JM är en av Nordens ledande projektutvecklare av bostäder och bostadsområden. Verksamhetens tyngdpunkt ligger på nyproduktion av bostäder i attraktiva lägen i expansiva storstadsregioner och universitetsorter i Sverige, Norge och Finland, men omfattar också projektutveckling av kommersiella lokaler samt entreprenadverksamhet.

JM Sveriges produktion uppgår för närvarande till ca 6000 bostäder i olika boende- och upplåtelseformer, bostadsrätter, hyresrätter, äganderätter liksom kategoribostäder i form av student- och vårdboendestäder.

Bakgrund

Sverige står inför stora utmaningar i att uppfylla både nationella och europeiska energi- och klimatmål. Att införa en lag om klimatdeklarationer är en viktig del av de åtgärder som måste införas för att vi ska lyckas nå målet om klimatneutralitet till 2045.

Boverket har fått i uppdrag att ta fram en plan för utveckling av reglerna av klimatdeklarationer som omfattar hela livscykeln och gränsvärden. Syftet med en plan är att göra kommande regler tydliga och transparenta för byggbranschen så att det finns god tid att förbereda sig när det gäller kompetensuppbyggnad, produkt- och affärsutveckling.

För att öka styrningen mot att klimatförbättrande åtgärder vidtas i projektering och byggande föreslås att gränsvärden om klimatutsläpp från byggnader införs 2027. Gränsvärdet bör omfatta byggskedet, det vill säga modulerna A1–A5 (råvaruförsörjning i produktskedet, transport i produktskedet, tillverkning i produktskedet, transport i byggproduktionskedet, bygg- och installationsprocessen i byggproduktionskedet) samt även fler byggnadsdelar än lagförslaget från 2022.

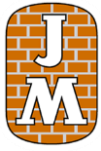
Regeringen vill särskilt få synpunkter på förslaget till tidplan för införande av gränsvärden och utvidgad klimatdeklaration.

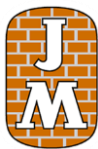
JM AB (publ)
Stockholm

Postadress 169 82 Stockholm
Besöksadress Gustav III:s boulevard 64, Solna,
Internet www.jm.se

Telefon 08-782 87 00
Telefax 08-782 86 00
Org. nr 556045-2103

Bankgiro 197-1662
Plusgiro 19 71 66-2
Säte Stockholm

JM:s yttrande

JM tillstyrker förslaget om att utveckla reglerna för klimatdeklarationer så att de omfattar hela livscykelns och att det sätts gränsvärden för klimatutsläpp vid byggnation. Det är en viktig drivkraft för att uppnå klimatmålet om klimatneutralitet till 2045.

JM avstyrker förslaget om införande av skarpa gränsvärden redan från 2027. Detta pga de långa ledtider som finns idag där en detaljplan normalt sett tar 5-7 år att färdigställa och där projekteringen behöver påbörjas ca 1 år innan en bygglovsansökan kan lämnas in. Eftersom projektering och bygglov är kopplade till detaljplanens regler borde gränsvärden som skulle gälla 2027 redan vara satta. Det behöver därför vara väldigt tydligt vilka gränsvärden som ska gälla i mycket god tid innan dessa träder i kraft – införandet av skarpa gränsvärden bör därför skjutas fram jämfört med Boverkets förslag.

JM:s kommentarer till förslagen i rapporten

Sid 35 - Tidplan för införande av gränsvärden

Boverket föreslår att gränsvärden för klimatutsläpp från byggnader införs 2027 för byggskedet (modul A1–A5) för att sedan successivt skärpas 2035 och 2043. Innan gränsvärden införs och skärps bör de föregås av en noggrann utvärdering.

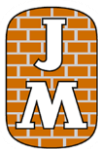
JM anser att det behöver förtydligas när klimatdeklarationen ska lämnas in; är det fortsatt vid slutbeskedet enligt reglerna som införs från den 1 januari 2022, eller ska man kunna visa att man uppfyller gränsvärdet för att få startbesked?

JM anser att ett preliminärt värde på klimatdeklarationen bör kunna redovisas för att få startbesked för att det ska få en skarp effekt av klimatförbättrande åtgärder. Om klimatdeklarationen endast lämnas in vid slutbeskedet finns det ingen chans att ändra något om gränsvärdet inte uppnås. Det slutgiltiga värdet på klimatdeklarationen redovisas därefter för att få slutbeskedet.

Sid 39 - Framtagande av schabloner

För att underlätta beräkningar av tillkommande byggnadsdelar från och med 2027, rekommenderas att ett antal schablonvärden utvecklas. Dessa bör tillgängliggöras i den nationella klimatdatabasen:

- ett schablonvärde som täcker hela bygdelen "Invändiga ytskikt och rumskomplettering"
- beroende på datatillgång, eventuellt också ett eller ett par schablonvärden som täcker hela bygdelen ...
- schablonvärden för beräkning av demontering, rivning (modul C1) och transport (modul C2) ses över och uppdateras vid behov.

JM anser att detta avsnitt behöver förtydligas, vilken byggdel avses t.ex. i punkt 2 här ovan? Vi anser att det krävs schabloner även för installationer. Generellt bör schablonerna vara transparenta så att det är tydligt vad som ingår.

Sid 41-42 - Tillkommande moduler i klimatdeklarationen från 2027

När lagen om klimatdeklaration träder ikraft den 1 januari 2022 ska modulerna A1-A5 deklarerars (byggnadsdelarna bärande konstruktionsdelar, klimatskärm samt innerväggar). Till 2027 föreslås att även modulerna B2, B4, B6 och C1–4 ska deklarerars. För modulerna A1 -A5 tillkommer även byggnadsdelarna installationer, invändiga ytskikt samt rums-kompletteringar. Dessutom föreslås att övrig miljöinformation – biogen kolinlagring och nettoexport av lokalproducerad el ska ingå i deklarationen.

JM anser att det är positivt att klimatdeklarationen ska kompletteras med beräkning av ytterligare moduler för att erhålla en mer rättvis bild av byggnadens totala klimatutsläpp. Det är viktigt att de beräkningar som ska göras överensstämmer med övriga regler och förordningar, exempelvis hur energianvändning beräknas och definieras enligt BBR.

JM anser att det behöver förtydligas vad som innefattas i begreppet rumskompletteringar. Det är inte tillräckligt tydligt beskrivet i rapporten.

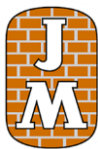
JM anser att det behöver förtydligas vad som gäller för lokalproducerad el. Solceller som installeras belastar A1-A5, men solcellernas klimatpåverkan bör få räknas hem i B6 där solceller minskar behovet av köpt energi.

JM föreslår att även modul B1, användning, läggs till så att man får med karbonatiseringen i betongen. Om biogen kolinlagring får räknas med i deklarationen bör även karbonatiseringen få räknas med. Det bör finnas en tydlig beskrivning av hur karbonatiseringen ska beräknas. Man kan också konstruera och rita byggnaderna så att man ökar karbonatiseringen i en byggnad.

JM anser att det är viktigt att det också finns scenarier beskrivna för både B- och C-modulerna avseende underhåll och utbyte av byggdelar och installationer.

Sid 47 - Behov av preciseringar av byggnadsdelar

Boverket föreslår att klimatdeklarationen utökas 2027 med fler byggnadsdelar så att installationer, invändiga ytskikt samt fast inredning också inkluderas. Det gör att en klimatdeklaration speglar en mer komplett byggnad från 2027. Boverket föreslår även att det ska finnas schablondata för invändiga ytskikt och fast inredning.

JM anser att installationer bör ingå som en del i klimatberäkningen enligt det som är föreslaget i rapporten. Vi håller dock med om att det behöver preciseras vilka installationer som ska ingå i beräkningen.

JM anser att Boverkets klimatdatabas behöver kompletteras med data för installationer där projektens mängder direkt kan omvandlas till kg CO_{2e}. Det blir annars ett komplext och tidskrävande arbete om alla olika rörmaterial och dimensioner ska registreras per löpmeter.

Sid 51 - Metod för gränsvärden

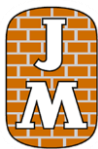
Boverket föreslår att:

- Från 2027 omfattar gränsvärden för klimatutsläpp från byggnader för byggskedet (modul A1–A5).
- Från 2027 omfattar gränsvärden en mer komplett byggnad än när deklareringskrav infördes 2022. Tillkommande byggnadsdelar är installationer, invändiga ytskikt och rumskompletteringar.
- Gränsvärden sätts differentierat för småhus, flerbostadshus och lokaler.
- Nivån för gränsvärden 2027 sätts så att 20–30 procent lägre klimatutsläpp än ett referensvärde som tas fram i en studie med klimatberäkningar av byggnader. Referensvärdet stäms av mot registrerade klimatdeklarerationer.
- Skärpning av gränsvärden föreslås ske 2035 och 2043 med inriktningen att de skärps linjärt från gränsvärdet 2027, förslagsvis med 40 procents reduktion till 2035 och 80 procents reduktion till 2043.
- Utvärderingar bör göras i god tid före skärpningar av gränsvärden för att säkerställa att gränsvärden inte styr på ett oönskat sätt.

JM anser att förslaget att skärpa kraven på gränsvärden enligt en tidplan är bra. Det är dock svårt att bedöma om de värden som är angivna i rapporten är rimliga eftersom referensvärdena inte är beräknade ännu.

JM är mycket tveksamma till att använda Boverkets klimatdatabas med konservativa värden i klimatberäkningen om resultatet sedan ska jämföras med ett referensvärde som har räknats fram med medelvärdesdata som är ca 25% lägre än Boverkets konservativa värden. Det blir då väldigt tufft att nå de föreslagna gränsvärdena.

JM anser att det är bättre att låta registrerade klimatdeklarerationer, som beräknas enligt lagen från 2022, styra vad det blir för gränsvärden.

JM har svårt att bedöma om nivån för gränsvärden är rimlig när vi inte vet hur referensvärdena ser ut. Det är även för tidigt att föreslå gränsvärden eftersom den exakta omfattningen av klimatberäkningen inte är klar. Det behöver förtydligas hur gränsvärdet kommer räknas fram eftersom nya rapporter och resultat kommer styra klimatberäkningen.

JM anser att Boverkets databas med konservativa klimatdata kommer att leda till stora osäkerheter om det blir lätt eller svårt att uppfylla kraven;

– klarar vi gränsvärdet genom att använda projektspecifika data som jämförs med Boverkets konservativa data?

– klarar vi gränsvärdet om det är 20-30% lägre än ett alltför lågt satt referensvärde som är beräknat med medelvärdesdata?

Övriga synpunkter

JM anser att det borde utgå statligt stöd för att ta fram EPD:er eftersom dessa dokument är mycket viktiga för att klimatberäkningarna ska bli mer exakta och minska användningen av schabloner.

JM vill belysa vikten av att utreda nya klimutförbättrade material utifrån ett fuktperspektiv. En produkt kan vara jättebra ur klimatsynpunkt, men dålig ur fuktsynpunkt vilket kan ge klimatpåverkan i ett senare livscykelkedje.

Remissvaret har utarbetats av en arbetsgrupp inom JM AB med representanter från olika delar av organisationen.

Frågor med anledning av detta remissvar kan ställas till hållbarhetschef Maria Sandell på 08-782 11 35 eller maria.sandell@jm.se.

JM AB (publ) genom

Maria Sandell

Hållbarhetschef